

ที่ ลพ ๐๐๑๘.๑ /ว ๑๓๖๙๒

ศาลากลางจังหวัดลำพูน
ถนนอินทยงยศ ลพ ๕๑๐๐๐

๒ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง แผนรองรับการช่วยเหลือผู้ที่ได้รับการพระราชทานอภัยโทษ และอภัยโทษลดโทษปล่อยตัว
ปี พ.ศ. ๒๕๖๒

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๗.๓/ว ๒๐๕๕๖
ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๒ จำนวน ๑ ชุด

กรมการปกครองแจ้งว่า กระทรวงมหาดไทยได้รับแจ้งจากกระทรวงยุติธรรม ขอความร่วมมือ
ในการดำเนินงานตามแผนรองรับการช่วยเหลือผู้ที่ได้รับการพระราชทานอภัยโทษ และอภัยโทษลดโทษ
ปล่อยตัว ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อติดตาม ดูแลและช่วยเหลือผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ รายละเอียดปรากฏตาม
สิ่งที่ส่งมาด้วย

เพื่อให้การดำเนินงานตามแผนรองรับการช่วยเหลือผู้ที่ได้รับการพระราชทานอภัยโทษ และ
อภัยโทษลดโทษปล่อยตัว ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงขอให้อำเภอแจ้งแนวทางการ
ดำเนินงานให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในพื้นที่ทราบและถือปฏิบัติตามแผนรองรับ
การช่วยเหลือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายศักดิ์ชัย คุณานุวัฒน์ชัยเดช)
ปลัดจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูน

ที่ทำการปกครองจังหวัด
กลุ่มงานอำนวยความสะดวกเป็นธรรม
โทร./โทรสาร ๐-๕๓๕๑-๑๐๑๗

ที่ทำการปกครองจังหวัดลำพูน
รับที่ 3123
-/ด. ส.ค. ๒๕๖๒
..... น.

ที่ มท ๐๓๐๗.๓/ ๑๒๐๕๕๖

กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๑ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง แผนรองรับการช่วยเหลือผู้ที่ได้รับการพระราชทานอภัยโทษ และอภัยโทษลดโทษปล่อยตัว
ปี พ.ศ. ๒๕๖๒

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๐๘.๓/ว๔๑๑๕
ลงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกระทรวงมหาดไทยได้รับแจ้งจากกระทรวงยุติธรรม ขอความร่วมมือในการดำเนินงาน
ตามแผนรองรับการช่วยเหลือผู้ที่ได้รับการพระราชทานอภัยโทษ และอภัยโทษลดโทษปล่อยตัว ปี พ.ศ. ๒๕๖๒
เพื่อติดตาม ดูแล และช่วยเหลือผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

กรมการปกครองพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การดำเนินงานตามแผนรองรับการช่วยเหลือ
ผู้ที่ได้รับการพระราชทานอภัยโทษ และอภัยโทษลดโทษปล่อยตัว ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
จึงขอให้จังหวัดแจ้งแนวทางการดำเนินงานให้อำเภอ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
ในพื้นที่ทราบและถือปฏิบัติตามแผนรองรับการช่วยเหลือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ร้อยตำรวจโท

(อาทิตย์ บุญบุญโสภิต)

อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักการสอบสวนและนิติการ
ส่วนงานนิติการ (กลุ่มคดี)
โทร./โทรสาร ๐-๒๓๕๖-๙๕๗๔

สำนักนายกรัฐมนตรี	กระทรวงมหาดไทย
เลขที่ ๒๔๒๖	กองคต สำนักทะเบียนปลัดกระทรวงมหาดไทย
วันที่ ๕ ก.ค. ๒๕๖๒	วันที่ - 4 ก.ค. 2562
เวลา	เลขรับ 23066
	เวลา

ที่ ยธ ๐๗๐๘.๔/๓๐๒๖

กระทรวงยุติธรรม
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๘
ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง
เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐

๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒

เรื่อง แผนรองรับการช่วยเหลือผู้ที่ได้รับการพระราชทานอภัยโทษ และอภัยโทษลดโทษปล่อยตัว ปี พ.ศ. ๒๕๖๒
เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

อ้างถึง หนังสือกรมราชทัณฑ์ ลับ ด่วนที่สุด ที่ ยธ ๐๗๐๘.๔/๑๒๘๑๖ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๒

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายงานการประชุม จำนวน ๑ ชุด
๒. แผนรองรับการช่วยเหลือผู้ที่ได้รับการพระราชทานอภัยโทษ และอภัยโทษลดโทษปล่อยตัว ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่กรมราชทัณฑ์ ได้เชิญหน่วยงานในสังกัดของท่าน ได้แก่ กรมการปกครอง และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เข้าร่วมการประชุมเตรียมความพร้อมในการดูแลติดตามผู้ต้องราชทัณฑ์ ที่ได้รับการปล่อยตัวพระราชทานอภัยโทษ ตามพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ. .... เมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ณ ห้องประชุมกรมราชทัณฑ์ ชั้น ๒ อาคารกรมราชทัณฑ์ นั้น

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานในการติดตาม ดูแลผู้ต้องราชทัณฑ์ภายหลังปล่อยตัว เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ประกอบกับในการประชุมเมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ได้ข้อสรุปการดำเนินการติดตาม ดูแล และช่วยเหลือ ผู้ต้องราชทัณฑ์ที่ได้รับการปล่อยตัวพระราชทานอภัยโทษ เรียบร้อย จึงขอส่งรายงานการประชุมและแผนรองรับการช่วยเหลือผู้ที่ได้รับการพระราชทานอภัยโทษ และอภัยโทษลดโทษปล่อยตัว ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดของท่านดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิทยา สุริยะวงศ์)

รองปลัดกระทรวงยุติธรรม

ปฏิบัติราชการแทน ปลัดกระทรวงยุติธรรม

กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม

กองพัฒนาพฤตินิสัย

โทร./โทรสาร ๐ ๒๕๖๗ ๓๓๘๖, ๐ ๒๕๖๗ ๖๑๔๑

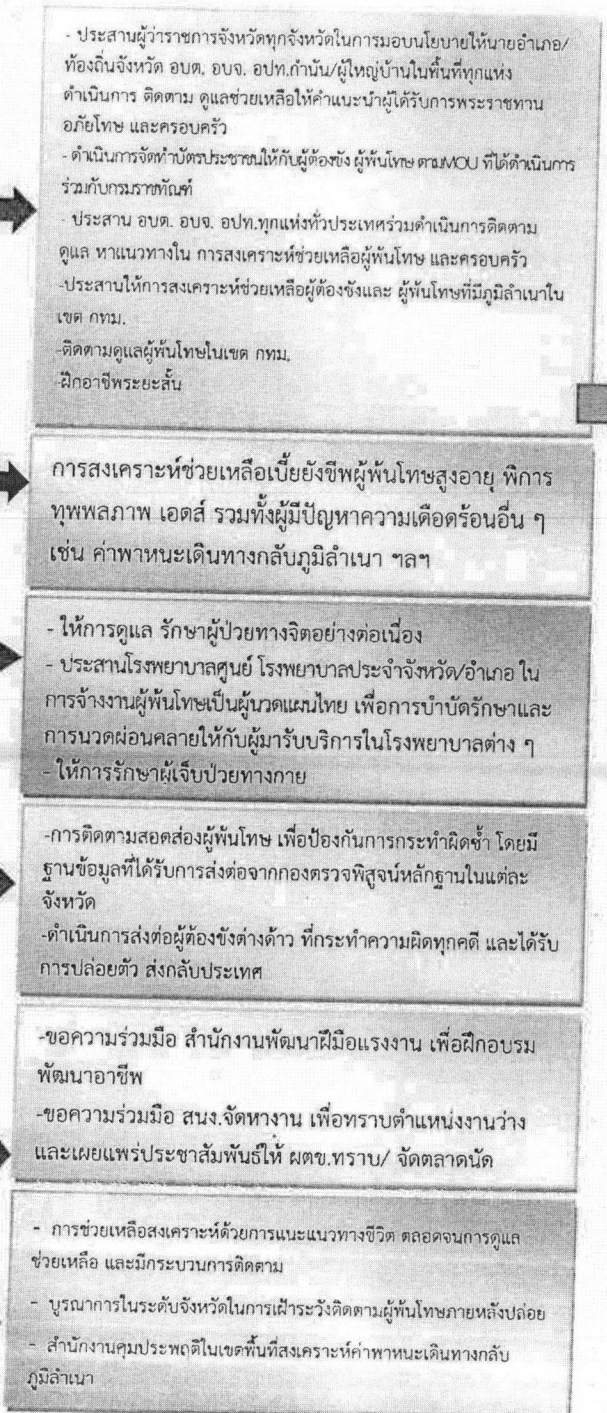
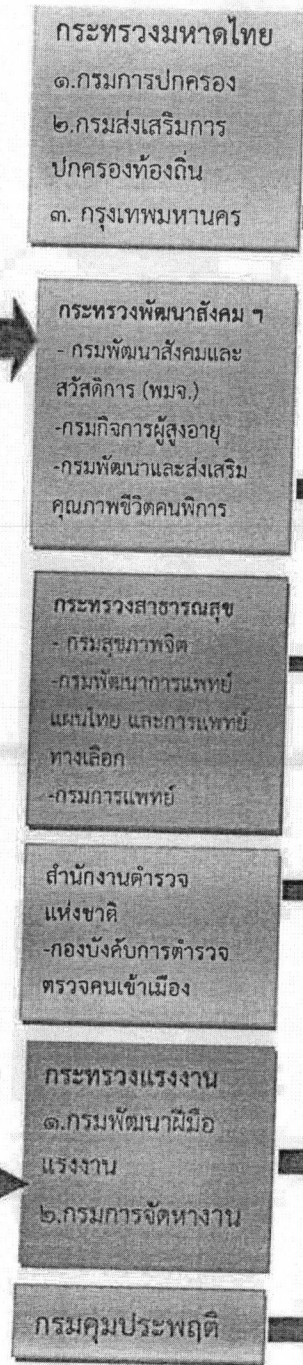
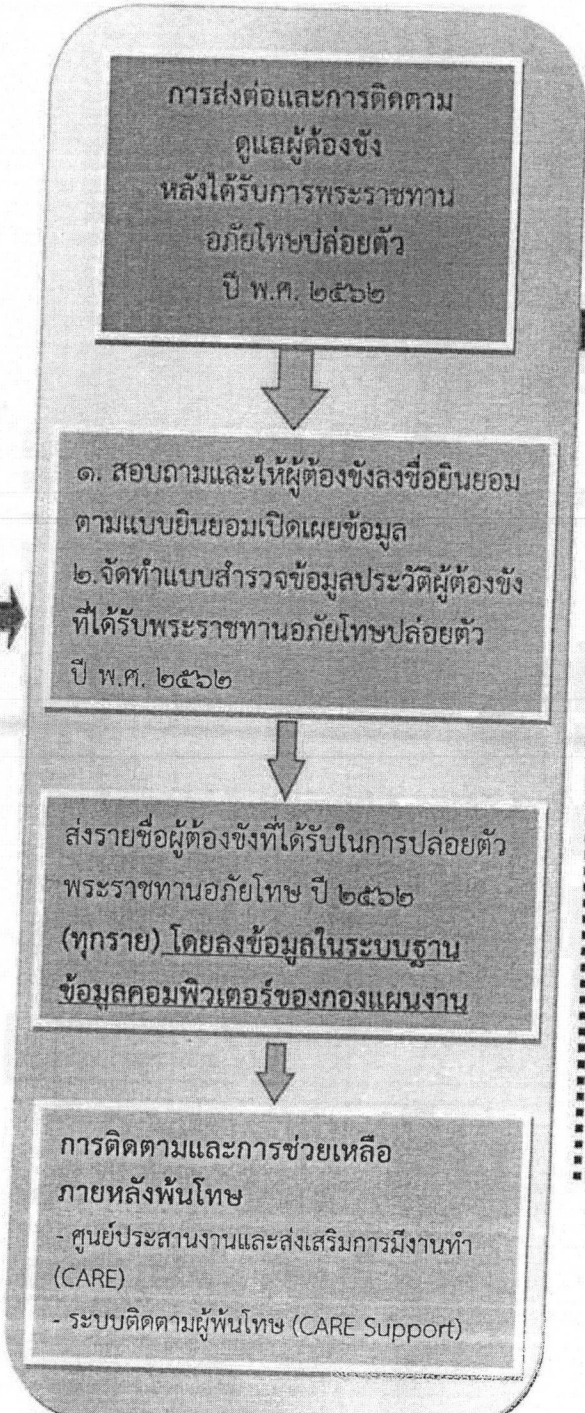
แผนรองรับการช่วยเหลือผู้ที่ได้รับการพระราชทานอภัยโทษ และอภัยโทษลดโทษปล่อยตัว ปี พ.ศ. ๒๕๖๒

**ผู้พ้นโทษ
และผู้ได้รับ
พระราชทานอภัย
โทษปล่อยตัว
ปี พ.ศ.๒๕๖๒**

กรมราชทัณฑ์ ได้จัดอบรมเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยให้แก่ผู้ต้องขังที่จะได้รับการปล่อยตัวทุกคดีโดยคัดเลือกผู้ต้องขัง ที่เหลือโทษจำคุกไม่เกิน ๒ ปี หลักสูตรการอบรม มุ่งเน้น ๔ ด้าน คือ ร่างกาย จิตใจ ครอบครัว และอาชีพ ได้แก่

1. หลักสูตรเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย ในเรือนจำ/ทัณฑสถานระบบปิด
2. หลักสูตรเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย (เรือนจำโครงสร้างเบา)
3. หลักสูตรเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย สำหรับผู้ต้องขังกลุ่มพิเศษ
4. หลักสูตรการบ่มเพาะเศรษฐกิจ พอเพียงมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตผู้ต้องขัง
5. โครงการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในรูปแบบการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม สำหรับกลุ่มผู้เสพยาเสพติดและผู้ติดยาเรื้อรัง ในเรือนจำ/ทัณฑสถาน
6. การบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติด ในรูปแบบชุมชนบำบัด
7. การบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติด ในรูปแบบวิวัฒน์พลเมืองราชทัณฑ์
8. โครงการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติดก่อนพ้นโทษในเรือนจำ
9. โปรแกรมการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังตามลักษณะแห่งคดีและพฤติกรรมในการกระทำผิด

**รายงานการนำเข้าข้อมูลระบบ
ข้อมูลผู้ต้องขัง (ผ่านกรม)**

การบริการและการสงเคราะห์ช่วยเหลือของหน่วยงานภาคีเครือข่าย

ภาคีเครือข่าย	หน่วยงาน	การบริการและการสงเคราะห์ช่วยเหลือ
<p>๑.กระทรวงมหาดไทย (อยู่ระหว่างการศึกษาพิจารณา MOU ที่เพิ่มเติมกับกรมราชทัณฑ์)</p>	<p>๑.๑ กรมการปกครอง</p>	<p>การบริการและการสงเคราะห์ช่วยเหลือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประสานผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดในการมอบนโยบายให้นายอำเภอ/ท้องถิ่นจังหวัด อบต. อบจ. อบท. ในพื้นที่ทุกแห่งดำเนินการ ติดตาม ดูแลช่วยเหลือให้คำแนะนำผู้ต้องขัง ผู้พ้นโทษ และครอบครัว - ประสานกำนัน/ผู้ใหญ่บ้านในพื้นที่ ติดตามสอดส่องดูแลให้ความช่วยเหลือผู้พ้นโทษตามความเหมาะสม - ดำเนินการจัดทำบัตรประชาชนให้กับผู้ต้องขัง ผู้พ้นโทษ ตาม MOU ที่ได้ดำเนินการร่วมกับกรมราชทัณฑ์ - ดำเนินการดูแล ติดตามเยี่ยมเยียนผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัว เพื่อป้องกันการกระทำผิดซ้ำ - ประสาน อบต. อบจ. ทุกแห่งทั่วประเทศร่วมดำเนินการติดตาม ดูแล หาแนวทางในการสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้พ้นโทษ และครอบครัว
<p>(เป็นหน่วยงานที่ร่วม MOU กับ กรมราชทัณฑ์)</p>	<p>๑.๒ กรมส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - องค์การบริหารส่วนตำบล - องค์การบริหารส่วนจังหวัด - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น <p>๑.๓ สมาคมองค์การบริหารส่วน ตำบลแห่งประเทศไทย</p> <p>๑.๔ สมาคมองค์การบริหารส่วน จังหวัดแห่งประเทศไทย</p> <p>๑.๕ สมาคมสันนิบาตแห่ง ประเทศไทย</p>	<ul style="list-style-type: none"> - เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และสนับสนุนให้ อบต. ทุกแห่งดำเนินการติดตาม ดูแลให้ความช่วยเหลือผู้พ้นโทษ และครอบครัว - เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และสนับสนุนให้ อบจ. ทุกแห่งดำเนินการติดตาม ดูแลให้ความช่วยเหลือผู้พ้นโทษ และครอบครัว - เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และสนับสนุนให้ อบต. ทุกแห่งดำเนินการติดตาม ดูแลให้ความช่วยเหลือผู้พ้นโทษ และครอบครัว
<p>๒.กระทรวงการพัฒนาสังคมและ ความมั่นคงของมนุษย์ (เป็นหน่วยงานที่ร่วม MOU กับ กรมราชทัณฑ์)</p>	<p>๒.๑ กรมพัฒนาสังคมและ สวัสดิการ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การให้การสงเคราะห์คนไร้ที่พึ่ง โดยมีศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งอยู่ในพื้นที่ ๓๖ ศูนย์ และสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ๑๑ แห่ง กระจายตามภูมิภาค - การประสานส่งต่อให้อาสาสมัครพัฒนาสังคม (อพม.) ในการให้การดูแล ให้การปรึกษาแนะนำ และช่วยเหลือได้ตามความเหมาะสม - การสงเคราะห์ค่าพาหนะในการเดินทางกลับภูมิลำเนา - การติดตามเยี่ยมบ้าน เพื่อให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาความเดือดร้อน - การให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ป่วยเอดส์ ติดเชื้อ HIV โดยได้รับเบี้ยยังชีพ คนละ ๕๐๐ บาท/เดือน และให้บริการการรับยาต้านไวรัสยังศูนย์บริการที่ อบต. ในพื้นที่

ภาคีเครือข่าย	หน่วยงาน	การบริการและการสงเคราะห์ ช่วยเหลือ
		<p>- กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ โดย สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด มีการลงทะเบียนผู้มีรายได้น้อย ในปี ๒๕๕๙ โดยเป็นผู้ที่มีรายได้น้อยในปี ๒๕๕๘ ไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาทต่อปี ซึ่งจะได้รับการดูแล ช่วยเหลือจากรัฐต่อไป</p>
(อยู่ระหว่างการพิจารณาร่วม MOU กับกรมราชทัณฑ์)	๒.๒ กรมกิจการผู้สูงอายุ	<p>- สงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุตามเกณฑ์ที่กำหนด</p> <p>- การประสานอาสาสมัครผู้สูงอายุ (อผส.) ในพื้นที่เพื่อให้การดูแล สงเคราะห์ช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ตามความเหมาะสม</p> <p>- ศูนย์พัฒนาอาชีพผู้สูงอายุซึ่งให้การฝึกอาชีพให้กับผู้สูงอายุ</p> <p>- การสงเคราะห์และการจัดการศพเมื่อเสียชีวิตและไม่มีญาติ ไม่มีค่าจัดการศพ</p> <p>- การสงเคราะห์เงินสำหรับผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะยากลำบาก ครั้งละ ๒,๕๐๐ บาท ปีละไม่เกิน ๓ ครั้ง</p> <p>- ผู้พ้นโทษสูงอายุที่ต้องการทำงาน สามารถกู้ยืมได้รายละไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท ไม่มีดอกเบี้ยหรือการรวมกลุ่มประมาณ ๕ คน กลุ่มละ ๑๐๐,๐๐๐ บาทโดยการกู้ยืมเงินทุนเพื่อประกอบอาชีพสำหรับผู้สูงอายุทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม ต้องชำระเงินคืนเป็นรายงวดทุกเดือน ระยะเวลา ๓ ปี โดยไม่คิดดอกเบี้ย</p>
(เป็นหน่วยงานที่ได้ร่วม MOU กับกรมราชทัณฑ์)	๒.๓ กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ	<p>- ให้การสงเคราะห์เบี้ยคนพิการ เดือนละ ๘๐๐ บาท ซึ่งต้องดำเนินการขึ้นทะเบียนคนพิการแล้ว</p> <p>- การสงเคราะห์ครอบครัวผู้พิการ ในรายที่มีปัญหาเฉพาะหน้า ครอบครัวละ ๓,๐๐๐ บาท/ครั้ง</p> <p>- การสงเคราะห์ทุนประกอบอาชีพ มีกองทุนส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนพิการ ทุนละ ๖๐,๐๐๐ - ๑๒๐,๐๐๐ บาท/ครั้ง ไม่มีดอกเบี้ย กำหนดให้ผ่อนชำระคืนภายในระยะเวลา ๕ ปี หรือหากมีการรวมกลุ่ม ๕ คนขึ้นไปในการประกอบอาชีพ ทุนละ ไม่เกินจำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท/กลุ่ม</p> <p>- การจ้างงาน มีการกำหนดให้หน่วยงาน สถานประกอบการที่มีบุคลากร ๑๐๐ คน ต้องมีการจ้างคนพิการเข้าทำงาน ๑ คน/หน่วยงาน ในตำแหน่งที่คนพิการสามารถปฏิบัติงานได้ เช่น พนักงานเก็บขยะ แม่บ้าน เป็นต้น</p> <p>- การให้บริการจัดหาและซ่อมแซมกายอุปกรณ์แก่ผู้พิการ</p> <p>- การประสานส่งต่อไปยังเครือข่ายและอาสาสมัครในพื้นที่ ๙๒๒ แห่งในชุมชนต่าง ๆ เพื่อให้การดูแลผู้พิการที่อยู่ในชุมชน</p> <p>- กรณีที่ผู้พิการไม่มีญาติ ไร้ที่พึ่ง จะมีการส่งต่อไปยังศูนย์บริการผู้พิการในท้องถิ่น ซึ่งอยู่ที่ อบต.แต่ละพื้นที่</p> <p>- ประสานอาสาสมัครดูแลคนพิการ (อพมก.) จำนวน ๓,๓๑๐ คน ดูแลช่วยเหลือคนพิการ ที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้</p>

ภาคีเครือข่าย	หน่วยงาน	การบริการและการสงเคราะห์ ช่วยเหลือ
๓. กระทรวงแรงงาน (เป็นหน่วยงานที่ได้ร่วม MOU กับกรมราชทัณฑ์)	๓.๑ กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ๓.๒ กรมการจัดหางาน	- ให้การฝึกอาชีพ ในศูนย์ฝึกอาชีพของกรมพัฒนาฝีมือแรงงานทั่วประเทศ - ประสานสำนักงานจัดหางานทั้งสิ้น ๘๖ แห่ง (ในเขต ๑๐ เขต ,จังหวัด ๗๖ แห่ง) ดำเนินงานในการฝึก - การจัดสาธิต และการฝึกทักษะอาชีพอิสระระยะสั้นแก่ผู้ต้องขังก่อนปล่อย - การให้คำปรึกษา การแนะนำ และการแนะแนวอาชีพแก่กลุ่มเป้าหมายในการประกอบอาชีพอิสระ ได้แก่ การหาทำเล การคำนวณต้นทุน และการบริหารงานธุรกิจ - การจัดวิทยากรบรรยายให้ความรู้ การแนะแนวอาชีพ และการแนะนำด้านการหางานทำ แหล่งงาน และการบริการเอกสารคู่มือผู้สมัครงาน - การรับลงทะเบียนและการจัดหางานให้แก่ผู้ถูกคุมประพฤติดและผู้พ้นโทษ ที่ประสงค์จะทำงาน - การประเมินความพร้อมในการประกอบอาชีพ - มีกองทุนผู้รับงานไปทำที่บ้าน เป็นการให้กู้ยืมรายกลุ่ม ๆ ละ ไม่น้อยกว่า ๕ คน โดยเป็นผู้ที่มีอายุ ๒๐ ปีขึ้นไป
๔. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	กองทะเบียนประวัติอาชญากร	- การติดตามสอดส่องผู้พ้นโทษ เพื่อป้องกันการกระทำผิดซ้ำ โดยมีฐานข้อมูลที่ได้รับการส่งต่อจากกอง ตรวจพิสูจน์หลักฐานในแต่ละจังหวัด - ตรวจสอบทะเบียนประวัติอาชญากร - รวบรวมสถิติข้อมูลผู้กระทำผิดซ้ำ
๕. กระทรวงสาธารณสุข	๕.๑ กรมสุขภาพจิต	- ให้การดูแล รักษาผู้ป่วยทางจิตอย่างต่อเนื่อง - ติดตาม ดูแลช่วยเหลือผู้ป่วยทางจิต
(เป็นหน่วยงานที่ได้ร่วม MOU กับกรมราชทัณฑ์)	๕.๒ กรมการแพทย์ ๕.๓ กรมพัฒนาการแพทย์แผน ไทย และการแพทย์ทางเลือก	- ให้บริการทางการแพทย์เฉพาะด้านหรือในระดับตติยภูมิที่ยุ่ยากซับซ้อนอย่างได้มาตรฐาน - ฝึกอบรมทักษะ การนวดแผนไทยให้กับผู้ต้องขัง และผู้พ้นโทษ - ประสานโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลประจำจังหวัด/อำเภอ ในการจ้างงานผู้พ้นโทษเป็นผู้นวดแผนไทย เพื่อการบำบัดรักษาและการนวดผ่อนคลายให้กับผู้มารับบริการในโรงพยาบาลต่าง ๆ
	๕.๔ สำนักงานปลัดกระทรวง สาธารณสุข สำนักงานโครงการ สนับสนุนนโยบายส่งเสริมสุขภาพตำบล	- ประสานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ในการดูแลรักษาสุขภาพ และสุขภาพจิตใจ - ประสานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในการติดตามดูแลช่วยเหลือให้คำแนะนำผู้พ้นโทษ ที่มีปัญหาด้านสุขภาพกายและจิตใจ ที่ต้องดูแลรักษาอย่างต่อเนื่อง

ภาคีเครือข่าย	หน่วยงาน	การบริการและการสงเคราะห์ ช่วยเหลือ
๖. กรุงเทพมหานคร (เป็นหน่วยงานที่ได้ร่วม MOU กับกรมราชทัณฑ์)	๖.๑ สำนักพัฒนาสังคมและ สวัสดิการ	- การอบรมฝึกอาชีพระยะสั้นให้แก่ผู้ต้องขัง และผู้พ้นโทษ
	๖.๒ สำนักงานการสงเคราะห์และ สวัสดิภาพสังคม	- การสงเคราะห์ช่วยเหลือครอบครัวผู้ต้องขัง ผู้พ้นโทษ โดยเป็นผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ใน กทม. - ให้การติดตาม ดูแล ให้การปรึกษาแนะนำ ผู้พ้นโทษในเขต กทม.
๗. กระทรวงยุติธรรม	๗.๑ สำนักงานปลัดกระทรวง ยุติธรรม กองพัฒนายุติธรรมชุมชน	ประสานศูนย์ยุติธรรมจังหวัด/อำเภอ/ตำบล (๗,๗๘๐ ศูนย์) ดำเนินการ - สงเคราะห์ค่าพาหนะกลับภูมิลำเนา - การติดตามเยี่ยมบ้าน - การดูแลให้คำปรึกษา แนะนำทางกฎหมาย รวมทั้งด้านอื่น ๆ
(เป็นหน่วยงานที่คณะรัฐมนตรี มีมติให้มีหน้าที่ในการสงเคราะห์ ผู้พ้นโทษและได้ MOUร่วมกับ กรมราชทัณฑ์)	๗.๒ กรมคุมประพฤติ	- การช่วยเหลือสงเคราะห์ด้วยการแนะแนวทางชีวิต ตลอดจนการดูแลช่วยเหลือ และมีกระบวนการ ติดตาม - บูรณาการในระดับจังหวัดในการเฝ้าระวังติดตามผู้พ้นโทษภายหลังปล่อย - การสงเคราะห์ค่าพาหนะเดินทางกลับภูมิลำเนาของผู้พ้นโทษ

ข้อมูล กองพัฒนาพฤตินิสัย กรมราชทัณฑ์ ปี ๒๕๖๒

รายงานการประชุม

เตรียมความพร้อมในการดูแลติดตามผู้ต้องราชทัณฑ์ที่ได้รับการปล่อยตัวพระราชทานอภัยโทษ
ตามพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ. ....

วันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เวลา ๐๙.๓๐ - ๑๓.๓๐ นาฬิกา
ณ ห้องประชุมอธิบดีกรมราชทัณฑ์ ชั้น ๒ อาคารกรมราชทัณฑ์
ตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี

ผู้มาประชุม

กรมราชทัณฑ์

พันตำรวจเอกณรัชต์ เศวตนันทน์	อธิบดีกรมราชทัณฑ์ (ประธานที่ประชุมฯ)
นายรัชชัย ชัยวัฒน์	รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์ ฝ่ายวิชาการ
นายชัยบุญ ชัยสิริเจริญพันธ์	ผู้อำนวยการกองพัฒนาพฤตินิสัย (เลขานุการฯ)
นางสาวบุญเอิบ เข้มนางาน	ผู้อำนวยการกองทัณฑปฏิบัติ
นายมงคล จันทะจร	ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน
นายสมภาพ ปานแก้ว	ผู้อำนวยการส่วนอภัยโทษ
นางสาวสาธิตา สามศรี	ผู้อำนวยการส่วนสวัสดิการสงเคราะห์ผู้ต้องขังและโครงการในพระดำริฯ
นางอันธิกา อ่อนพร้อม	หัวหน้าฝ่ายสวัสดิการและสงเคราะห์ผู้ต้องขัง

หน่วยงานเครือข่ายภาคสังคม

นายแพทย์ภาสกร ชัยวานิชศิริ	ผู้แทนกรมการแพทย์
นายพนนต์ สิ้นธนูวา	ผู้แทนกรมคุมประพฤติ
นางสาวแรมรุ้ง วรวัธ	ผู้แทนกรมกิจการผู้สูงอายุ
นายวิรัช คันศร	ผู้แทนกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
พ.ต.อ.จาดุรนต์ บุชปะเกษ	ผู้แทนสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง
นายวิธาร สุขการ	ผู้แทนกรมการปกครอง
นายอมรชัย วิไลรัตน์	ผู้แทนกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
นายณัฐพงศ์ ศรีพูนสุข	ผู้แทนกรมการจัดหางาน
นางชฎานิศ ใจบุญ	ผู้แทนอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ผู้ไม่มาประชุม

กรุงเทพมหานคร
กรมพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนพิการ
กรมสุขภาพจิต

/ผู้เข้าร่วมประชุม...

ผู้เข้าร่วมประชุม

นางเบญจมาศ ศรีประวัตติ	หัวหน้าฝ่ายแก้ไขฟื้นฟูและเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย
นางสาวศิริพร ปันอินทร์	นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ
นางสาวอัจฉรา แซ่ตั้ง	นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ
นายพลศักดิ์ บุญเกิด	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
นายกริชทอง อ้นจันทร์	นิติกรชำนาญการ
นางสุพรรณนา วางอภัย	นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการ
นายกฤษฎ์ วิจิตรกุล	นักทัศนวิทยาปฏิบัติกร
นางสาวณิศา ย้อยแก้ว	นักวิชาการคอมพิวเตอร์
นางสาวชนิษฐา โชติจันทร์	นิติกรชำนาญการ
นายอภิรักษ์ ตรีสุวรรณ	นักจัดการงานทั่วไป
นายภาคินัย โพธิ	ผู้ช่วยนักสังคมสงเคราะห์
นางสาวอภิชญา กฤษณโสภา	ผู้ช่วยนักสังคมสงเคราะห์
นางสิรินุช อันตรเสน	กรมกิจการผู้สูงอายุ
นายชูศักดิ์ สุปินะ	กรมกิจการผู้สูงอายุ
นางสาวอดิพร เฟ็งปาน	กรมกิจการผู้สูงอายุ
นางสาวจิตชญา อ่ำสาริกา	กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
นายมนัสวิน อ่ำพร	กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
นายสุรศักดิ์ ขามรัตน์	กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
นายไพศาล จาตุรพงศ์	กรมการจัดหางาน
นายนิติรุจน์ หิรัญรัตนกุล	กรมการจัดหางาน

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

อธิบดีกรมราชทัณฑ์ (ประธานการประชุม) ขอเปิดการประชุมเตรียมความพร้อมในการดูแลติดตามผู้ต้องราชทัณฑ์ที่ได้รับการปล่อยตัวพระราชทานอภัยโทษตามพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ. .... ที่มาของประชุมครั้งนี้ คือ ตามโบราณราชประเพณีในโอกาสพระราชพิธีบรมราชาภิเษก สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ได้เสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติ เป็นพระมหากษัตริย์ แห่งประเทศไทย จึงมีกฤษฎีกาออกมาเพื่อให้คุณประโยชน์ต่อไพร่ฟ้าข้าแผ่นดิน ตามกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษตามพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ. ๒๕๖๒จากการประเมินเบื้องต้นจะมีผู้ได้รับผลประโยชน์ประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ คน โดยแบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม คือ ผู้ที่ได้รับการอภัยโทษและได้รับการปล่อยตัว และผู้ที่ได้ลดโทษลงจำนวนหนึ่งสัดส่วนตามกำหนดโทษซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความเห็นของประชาชน ทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ ดังนั้น จึงมีการประชุมร่วมกันระหว่างหน่วยงาน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อม /การดำเนินงาน...

การดำเนินงานในเรื่องนี้เมื่อมีการประกาศพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งจะมีผลบังคับใช้ถัดจากวันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา จึงมีกำหนดเวลาดำเนินงานภายใน ๑๒๐ วัน ให้คณะกรรมการ ๓ ฝ่าย ประกอบด้วย ๑.ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ๒. อัยการ ๓.ศาล เป็นคณะกรรมการในการพิจารณาตรวจสอบรายชื่อผู้ที่ได้รับการพระราชทานอภัยโทษ จากเรือนจำ/ทัณฑสถาน ๑๔๓ แห่ง เพื่อออกหมายปล่อยตัวต่อไป

แผนรองรับการช่วยเหลือผู้ที่ได้รับการพระราชทานอภัยโทษ และอภัยโทษลดโทษปล่อยตัว ปี พ.ศ.๒๕๕๙ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบมาตรการบูรณาการการแก้ไขฟื้นฟู ติดตามดูแล ช่วยเหลือ และสงเคราะห์ผู้กระทำผิดในชุมชน เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๙ และในปีดังกล่าวได้มีพระราชกฤษฎีกา พระราชทานอภัยโทษ พ.ศ.๒๕๕๙ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๙ โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๙ เห็นชอบแผนรองรับการช่วยเหลือผู้ที่ได้รับการพระราชทานอภัยโทษ และอภัยโทษลดโทษปล่อยตัว ปี พ.ศ.๒๕๕๙ ซึ่งมีการกำหนดให้หน่วยงานภาคีเครือข่ายต่างๆ อันประกอบด้วย ๕ กระทรวงหลัก คือ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงแรงงาน และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในการติดตาม ดูแล และให้ความช่วยเหลือผู้ที่ได้รับการพระราชทานอภัยโทษ โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเป็นการป้องกันการกระทำผิดซ้ำจึงต้องมีการหารือเกี่ยวกับการส่งต่อข้อมูล ผู้ที่จะได้รับการปล่อยตัว

สถิติการกระทำผิดซ้ำสำหรับผู้ต้องขังทั่วไปที่พ้นโทษจากกรมราชทัณฑ์

- จำนวนผู้กระทำผิดซ้ำภายใน ๑ ปี หลังจากพ้นโทษ คิดเป็นร้อยละ ๑๗
- จำนวนผู้กระทำผิดซ้ำภายใน ๒ ปี หลังจากพ้นโทษ คิดเป็นร้อยละ ๒๕
- จำนวนผู้กระทำผิดซ้ำภายใน ๓ ปี หลังจากพ้นโทษ คิดเป็นร้อยละ ๓๓-๓๕

ส่วนสถิติการกลับมากระทำผิดซ้ำสำหรับผู้ที่ได้รับการปล่อยอภัยโทษ คิดเป็นร้อยละ ๓ และการส่งต่อข้อมูลในการติดตามจะส่งข้อมูลเฉพาะผู้ที่ยินยอมเปิดเผยข้อมูล จากผลการดำเนินงานตามแผนรองรับฯ ตามพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ.๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๙ ของหน่วยงานภาคีเครือข่าย พบว่ามีเรือนจำและทัณฑสถาน ได้รายงานข้อมูลผู้พ้นโทษที่ยินยอมเปิดเผยข้อมูล รวมจำนวน ๒๒,๙๘๔ คน ได้ส่งต่อข้อมูลผู้ต้องขังให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ เพื่อให้การติดตาม ช่วยเหลือ โดยผู้พ้นโทษที่ได้รับการติดตามและรายงานผลกลับมาจากองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๕,๗๐๗ คน คิดเป็น ๒๔.๘๓ % (จากจำนวนผู้ต้องขังที่ยินยอม ๒๒,๙๘๔ คน) ซึ่งผู้พ้นโทษส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน ๖๑๘ คน รองลงมาคือค้าขาย จำนวน ๓๑๗ คน ซึ่งส่วนใหญ่มีรายได้ของครอบครัวโดยเฉลี่ย ๕,๐๐๐ - ๑๐,๐๐๐ บาท/เดือน จำนวน ๑,๔๔๓ คน ทั้งนี้ พบว่าภายหลังการปล่อยตัวผู้พ้นโทษสามารถปรับตัวเข้ากับครอบครัวและชุมชนได้ โดยได้รับการยอมรับจากครอบครัวและชุมชน อย่างไรก็ตามพบว่าผู้พ้นโทษประสบปัญหาด้านการเงิน ด้านการประกอบอาชีพ และด้านที่พักอาศัย จากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้พ้นโทษมีแนวทางแก้ไขปัญหาโดยการขอความช่วยเหลือจากญาติ และขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐ และพบว่าผู้พ้นโทษ ไม่มีการกระทำผิดซ้ำ ทั้งนี้ จากการตรวจสอบในระบบข้อมูลคอมพิวเตอร์ จากเลขบัตรประจำตัวประชาชน พบว่ามีการปล่อยตัวผู้ได้รับพระราชทานอภัยโทษทั้งสิ้น ๓๓,๓๓๔ คน กระทำผิดซ้ำ จำนวน ๑,๑๑๑ คน (๓.๓๓ %)

/มติที่ประชุม...

ฝ่ายเลขานุการฯ ปัญหาที่เกิดจากการดำเนินการตามแผนรองรับฯ
จากการดำเนินงานตามแผนรองรับฯ ได้พบปัญหาในการดำเนินงาน เป็นผลให้ผู้พันโทฯ
ไม่ได้รับการติดตามดูแล จึงขอให้หน่วยงานภาคีเครือข่ายระดมความคิดเห็นในการเตรียมการวางแผนรองรับ
การช่วยเหลือผู้ที่ได้รับการพระราชทานอภัยโทษร่วมกัน

มติที่ประชุม   รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒   เรื่องเพื่อพิจารณา

๒.๑ การวางแผนเพื่อเตรียมความพร้อมในการดูแล ติดตามพันโทฯที่ได้รับการปล่อยตัว
ร่วมกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

ผู้แทนกรมการปกครองในส่วนของกรมการปกครองจะดำเนินการในรูปแบบของภาคส่วน
ของสังคม จากที่ท่านประธานการประชุมแจ้งในที่ประชุมว่า ในท้ายที่สุดแล้วผู้พันโทฯจะกลับไปอยู่ในสังคม
การเตรียมความพร้อมในการดูแลผู้พันโทฯไม่กลับมากระทำผิดซ้ำจะต้องดำเนินการในทุกภาคส่วนของกำนัน
ผู้ใหญ่บ้าน องค์กรปกครองท้องถิ่น เทศบาล อบต. รวมถึงคนในครอบครัว

กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งมีกระจายอยู่ทุกพื้นที่ ทุกหมู่บ้าน
ทั่วประเทศ ในการดำเนินการติดตามป้อมปราม และการชี้แจงข้อเท็จจริง รวมถึงข้อมูลต่างๆ ให้คนในพื้นที่ทราบ
เป็นส่วนหนึ่งในการสร้างความเข้าใจ เพื่อให้การสนับสนุนในการติดตาม และนำข้อมูลไปชี้แจง
ให้คณะกรรมการหมู่บ้าน ที่ประชุมอำเภอและจังหวัดให้คนในชุมชนในหมู่บ้านให้โอกาสกับผู้ที่ได้รับการปล่อยตัว
รวมทั้งมีการประชาสัมพันธ์เสียงตามสายซึ่งมีทุกหมู่บ้าน ทั้งนี้ หากมีการดำเนินงานร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล
และเทศบาล จะเป็นการสร้างความเข้าใจร่วมกันของประชาชนในชุมชนได้

อธิบดีกรมราชทัณฑ์ (ประธานการประชุม) ต้องขอขอบคุณกรมการปกครองเป็นหน่วยงาน
ที่คอยดูแลผู้พันโทฯ ซึ่งเป็นความยากลำบากในการปฏิบัติ เพราะประสบปัญหาทั้งก่อนเข้าสู่เรือนจำ
และหลังออกจากเรือนจำ ก่อนเข้าสู่เรือนจำผู้ต้องขังเกือบ ๔๐๐,๐๐๐ คน ประมาณร้อยละ ๗๕ เป็นผู้ต้องขัง
คดียาเสพติด จากการศึกษาพบว่าเป็นผู้ที่มีการศึกษาน้อย ครอบครัวแตกแยก ใช้ความรุนแรง ฐานะยากจน
จึงเป็นคนขายขอบ เป็นผู้ด้อยโอกาส จนกระทั่งภายหลังพันโทฯ จะประสบปัญหาในกรณีผู้ขายและคดียาเสพติด
มักเป็นกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางสังคม ขณะอยู่ภายในเรือนจำ ไม่มีเงินติดตัว เป็นภาระของครอบครัว
จะดำเนินการฝึกอบรมวินัย สักคสามาธิ เรียนหนังสือเพิ่มเติม การฝึกทักษะ หางานสร้างอาชีพ เมื่อพันโทฯออกไป
จะประสบปัญหาเดิมเมื่อกลับคืนสู่สังคม จึงขอความอนุเคราะห์จากหน่วยงานเครือข่ายในการดูแลช่วยเหลือ
ผู้พันโทฯ และการติดตามจากสังคมเป็นการซ้ำเติมผู้ด้อยโอกาสทางสังคมกลุ่มนี้

กรมกิจการผู้สูงอายุ (ขอชี้แจงในนามของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคง
ของมนุษย์ (พม.) ได้แก่ กรมกิจการผู้สูงอายุ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ และกรมพัฒนาและส่งเสริม
คุณภาพชีวิตคนพิการ)

ผู้แทนกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีความเข้าใจ ทุกคนเกิดมา ไม่อยากกระทำผิด ไม่อยากติดคุก จะพยายามทำให้คนในสังคมเข้าใจ โดยมีแผนในการดำเนินงาน ดังนี้

๑. กรณีผู้พันโทซึ่งเป็นคนไทย มีเลขบัตรประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก เรือนจำในแต่ละ จังหวัดสามารถประสานงานสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (พมจ.) ในจังหวัดนั้นๆ ในการขอรับการสนับสนุนเงินสงเคราะห์ค่าพาหนะเดินทางกลับภูมิลำเนาและค่าอาหารได้ ในอัตราค่าโดยสารขั้นต่ำ

๒. กรณีผู้พันโทที่ประเมินแล้วว่าอยู่ในสภาวะที่ต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ เช่น คนไร้ที่พึ่ง หรือคนยากจน ไม่มีผู้ดูแล พิกัด หรือสูงอายุ กรมราชทัณฑ์สามารถประเมินเบื้องต้นและประสานส่งต่อ พมจ. พิจารณาเป็นกรณีไปว่าจะให้การสงเคราะห์ในเรื่องใดเช่น ผู้ที่มีฐานะยากจน จะพิจารณาให้เงินสงเคราะห์ ครอบครัวเบื้องต้น รายละเอียด ๓,๐๐๐ บาทต่อคนต่อปีและขึ้นอยู่กับพิจารณาเป็นรายกรณีโดยละเอียด เพื่อดำเนินการให้การสงเคราะห์

กรมกิจการผู้สูงอายุ ขอแก้ไขหน้า ๕ ย่อหน้าที่ ๔

“๓. กรณีผู้สูงอายุ สามารถขอรับเงินสงเคราะห์ผู้สูงอายุที่ตกอยู่ในสภาวะยากลำบาก จำนวน ๒,๐๐๐ - ๓,๐๐๐ บาทต่อคนต่อปี และยังสามารถขอรับการสนับสนุนเงินกู้ยืมประกอบอาชีพ (ต้องใช้ค้ำประกัน) เพื่อประกอบอาชีพอิสระได้ เช่น เกษตรกร ค้าขาย เป็นต้น”

แก้ไขเป็น

๓. กรณีผู้สูงอายุ สามารถขอรับเงินสงเคราะห์ผู้สูงอายุที่ตกอยู่ในสภาวะยากลำบาก จำนวน ๒,๐๐๐ บาท ไม่เกิน ๓ ครั้งต่อคนต่อปี และยังสามารถขอรับการสนับสนุนเงินกู้ยืมประกอบอาชีพ (ต้องใช้ค้ำประกัน) เพื่อประกอบอาชีพอิสระได้ เช่น เกษตรกร ค้าขาย เป็นต้น

การดำเนินการร่วมกับกรมราชทัณฑ์ในการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย สามารถประสาน พม. เพื่อเข้าไปแจ้งสิทธิให้กับผู้ต้องขังทราบก่อนปล่อยตัว ว่าสามารถขอรับการสนับสนุนและการสงเคราะห์ จากหน่วยงานของ พม. ได้อย่างไรบ้าง เช่น การขอรับการสงเคราะห์ซ่อมแซมบ้านสำหรับผู้ด้อยโอกาส เนื่องจากทิ้งบ้านไปนาน มีสภาพทรุดโทรม สามารถขอรับการสนับสนุนค่าซ่อมแซมบ้านให้สามารถอยู่อาศัยได้ นอกจากนี้ พม. มีการทำงานร่วมกับเรือนจำกลางคลองเปรม ในเรื่องผู้ต้องขังสูงอายุ และผู้ต้องขังกักขัง มีการทำ หลักสูตรเกี่ยวกับสิทธิและสวัสดิการ การดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ กฎหมายที่ควรทราบ สุขภาพอนามัย การปรับสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม และจะมีการลงนามบันทึกข้อตกลงร่วมกันในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๒

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีความยินดีที่จะร่วมงานกับกรมราชทัณฑ์ โดยสามารถประสานงานในการดำเนินงานตามแผนรองรับการช่วยเหลือผู้ที่ได้รับการพระราชทานอภัยโทษ และอภัยโทษลดโทษปล่อยตัว ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้ ๒ ลักษณะ คือ กรมราชทัณฑ์ประสานถึงท่านปลัดกระทรวง พม. โดยตรง หรือให้เรือนจำ/ทัณฑสถาน ประสานงานกับ พมจ. และประชาชนสามารถขอรับการสงเคราะห์ ผ่านสายด่วน ๑๓๐๐ ในการขอรับการสงเคราะห์

๓. กรณีคนไร้ที่พึ่ง จะมีทีมสหวิชาชีพเข้าไปทำงานร่วมกันพิจารณาประโยชน์สูงสุด ของเคสรายนั้น ที่เป็นคนต่างด้าวและเข้ามาอาศัยในประเทศไทยอย่างไม่ถูกต้องตามกฎหมาย และไม่เป็น ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ก็จะส่งต่อไปที่สำนักงานตำรวจตรวจคนเข้าเมืองดำเนินการต่อไป แต่หากเป็นกรณี แม่ลูกที่ยังพิสูจน์ไม่ได้ ก็สามารถส่งต่อมาที่สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งและถ้าเป็นเรื่องเงินสงเคราะห์ต่างๆ จำเป็นต้องเป็น ผู้ที่มีเลขบัตรประจำตัวประชาชน แต่กรณีที่มีเคสเข้ามาจริงๆ ก็รับไว้ทุกเคส และพิจารณาแต่ละกรณีไป

/อธิบดี...

อธิบดีกรมราชทัณฑ์ สั่งการให้กองพัฒนาพฤตินิสัยจัดเตรียมแผ่นพับหรือใบปลิว สำหรับให้ข้อมูลหน่วยงานที่สามารถขอรับคำแนะนำ ปรีกษา และให้การสงเคราะห์ เพื่อแจกให้กับผู้พ้นโทษ ในวันปล่อยตัว

ผู้แทนกรมการแพทย์ ภารกิจหลักของกรมการแพทย์เป็นงานด้านวิชาการ เป็นหน่วยงาน สนับสนุนการพัฒนาบุคลากรและพัฒนาระบบในส่วนกรมราชทัณฑ์จะเป็นส่วนของการฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด ให้เกียรติกรมการแพทย์มาร่วมเป็นกรรมการด้วย ส่วนในเรื่องของการดูแลผู้พ้นโทษจะดำเนินงานประสาน ผ่านทางกรมคุมประพฤติ

จากการสอบถามข้อมูลจากศูนย์ฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด พบว่า ยังไม่มีข้อมูลของผู้พ้นโทษ ที่เข้ารับบริการจากศูนย์ และปัญหาสุขภาพจิตของผู้ติดยาเสพติด จะประสาน อสม. ดำเนินการและมีหน่วยงาน ได้แก่ โรงพยาบาลสุขภาพตำบล (รพสต.) ในพื้นที่ โรงพยาบาลชุมชน และโรงพยาบาลจังหวัด โรงพยาบาล ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขร่วมดำเนินการ และการแก้ไขปัญหายาเสพติดจะใช้วิธีการสร้างชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญมาก

การดำเนินงานในการให้บริการของกรมการแพทย์จะดำเนินการโดยยึดภารกิจและ จรรยาบรรณทางการแพทย์ ซึ่งจะให้การดูแลกับทุกคน ทั้งผู้ที่มีเลขบัตรประจำตัวประชาชนและไม่มี ในเชิง ปฏิบัติหลักการ/แนวทางในการดูแลจะใช้ระบบประกันสุขภาพ สำนักงานหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า (สปสช.) การเบิกจ่ายจากกรมบัญชีกลาง และการขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าวนอกจากนี้ยังมีชาวต่างชาติที่เข้าใช้บริการ เช่น กลุ่มนักท่องเที่ยว

นักทัศนวิทยาเชี่ยวชาญ กรมราชทัณฑ์มีข้อตกลงร่วมกับกระทรวงสาธารณสุข เรื่องการส่งต่อผู้พ้นโทษที่ติดเชื้อ HIV และวัณโรค (TB) ให้ได้รับยาอย่างต่อเนื่อง เพื่อไม่ให้เกิดการแพร่เชื้อ HIV และวัณโรค (TB) ในชุมชน จึงคาดหวังให้หน่วยงาน/โรงพยาบาลแม่ข่ายจ่ายยาให้กับผู้พ้นโทษในพื้นที่กลุ่มนี้ จนกว่าจะครบกำหนด กรณีที่ไม่สะดวกในการเดินทางมารับยา เพื่อจะได้มีมารับประทานอย่างต่อเนื่อง รวมถึงกรณีผู้ป่วย HIV ที่เป็นผู้พ้นโทษชาวต่างชาติ ซึ่งเมื่อพ้นโทษแล้วถูกส่งไปที่สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ต้องกลับประเทศและยังได้รับยาไม่ครบ และกรณีผู้ป่วยจิตเวช ญาติไม่รับดูแล อาจกลายเป็นคนไร้ที่พึ่ง หรือญาติไม่วางที่จะพาไปพบแพทย์ ทำให้ขาดยาและก่อเหตุขึ้นได้ ส่วนผู้ต้องขังติดยาเสพติด ขณะอยู่ในเรือนจำ กรมราชทัณฑ์สามารถดูแลได้ แต่เมื่อพ้นโทษไปแล้วไม่สามารถควบคุมได้

กรมการจัดหางาน ได้ดำเนินงานร่วมกับกรมราชทัณฑ์ ในการเตรียมความพร้อม ให้กับผู้ต้องขังที่กำลังจะพ้นโทษ โดยได้สั่งการไปยังสำนักงานจัดหางานจังหวัดในเขตพื้นที่ใกล้เคียงกับเรือนจำ/ ทัณฑสถานนั้น ๆ ทั้งในเขตกรุงเทพมหานครและส่วนภูมิภาค เพื่อให้เจ้าหน้าที่หรือวิทยากรจากสำนักงาน จัดหางานจังหวัดได้เข้าไปให้ความรู้ ตลอดจนการประชาสัมพันธ์แหล่งงานว่าง เพื่อให้ผู้ต้องขังที่มีความประสงค์ จะประกอบอาชีพ สามารถเข้าถึงโอกาสในการทำงานภายหลังพ้นโทษได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กรมการจัดหางาน ได้มีการนำนวัตกรรมตู้งาน (Job Box) มาใช้ในการลงทะเบียนเพื่อหาแหล่งงานว่าง ทั้งนี้ จะเอื้อประโยชน์ ให้ผู้พ้นโทษสามารถเข้าถึงแหล่งงานได้ง่ายและสะดวกมากยิ่งขึ้น ซึ่งได้ดำเนินการติดตั้งตู้งาน (Job Box)

/ทั่วทุกจังหวัด...

ทั่วทุกจังหวัด ทั่วประเทศ เช่น ห้างสรรพสินค้าบิ๊กซี เป็นต้น ซึ่งเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้พันโทฯ สามารถเข้าถึงการหาแหล่งงานได้เพียงใช้บัตรประชาชนเพียงใบเดียวในการหางาน นอกจากนี้ กรมการจัดหางาน ส่งเสริมให้ผู้ที่กำลังจะพันโทฯ ได้มีทักษะในการที่จะออกไปประกอบอาชีพอิสระ โดยได้มีการจัดสร้างอาชีพ และฝึกทักษะอาชีพระยะสั้นให้แก่ผู้ต้องขังที่กำลังจะพันโทฯ ในเรือนจำ นอกจากนี้ สำนักงานจัดหางานจังหวัด ยังมีการให้คำปรึกษาและแนะแนวด้านอาชีพให้แก่ผู้ต้องขังที่ต้องการทราบข้อมูลแหล่งงานอีกด้วย ที่ผ่านมา กรมการจัดหางานได้มีการสร้างความมั่นใจให้กับนายจ้างและสถานประกอบการ ว่าผู้พันโทฯ เหล่านี้เป็นบุคคลที่มีฝีมือ มีความรู้ความสามารถและประกอบอาชีพด้วยความสุจริต

กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน มีการเตรียมความพร้อมในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลของหลักสูตร การอบรมและการฝึกวิชาชีพให้ผู้ต้องขังทราบ เช่น การอบรมหลักสูตรระยะสั้น ๑ - ๒ วัน และหลักสูตรอบรม ๑ - ๔ เดือน ซึ่งเป็นทางเลือกที่ดีอีกทางหนึ่งให้แก่ผู้พันโทฯ ซึ่งในขณะนี้สำนักพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด ได้มีการประสานไปยังเรือนจำ/ทัณฑสถาน ในการเข้ามาฝึกทักษะอาชีพให้แก่ผู้ต้องขังให้สามารถนำไปประกอบอาชีพ เพื่อภายหลังพันโทฯ จะสามารถสร้างรายได้ให้กับตัวเองและครอบครัวได้

ผู้แทนสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ รับผิดชอบ ๓ ภารกิจ ๒ มิติ ในการติดตามผู้พันโทฯ คือ

๑) การป้องกันปราบปราม โดยมีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานเครือข่าย ได้แก่ กรมการปกครอง กระทรวงแรงงาน และกระทรวงสาธารณสุข เป็นต้น ในการสืบสวน คอยสอดส่องดูแล กลุ่มผู้ต้องขังคดีอุกฉกรรจ์เป็นพิเศษ

๒) ทะเบียนประวัติอาชญากร ทำหน้าที่ในการตรวจสอบจากลายพิมพ์นิ้วมือ และเลขประจำตัวประชาชน

๓) การส่งตัวผู้พันโทฯ ต่างชาติ/ต่างด้าว กลับภูมิลำเนา จะมีปัญหาสำหรับชาวต่างชาติ ในประเทศที่ไม่มีชายแดนติดกับประเทศไทย จะต้องส่งตัวขึ้นเครื่องบินเพื่อส่งกลับประเทศ แต่ไม่มีค่าตัวเครื่องบินโดยสาร และสำหรับผู้พันโทฯ ชาวต่างชาติที่เป็นผู้ป่วย HIV และผู้ป่วยวัณโรค (TB) ไม่มีการส่งต่อข้อมูล ทำให้การรักษาไม่ต่อเนื่อง

กรมคุมประพฤติ มีมาตรการการดำเนินงานเพื่อรองรับผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัว ซึ่งบทบาทหน้าที่หลักในการช่วยเหลือเบื้องต้น คือ การให้คำปรึกษาในการดำเนินชีวิตและการสงเคราะห์ กรมคุมประพฤติ เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจคล้ายคลึงกับกรมราชทัณฑ์ เช่น การแก้ไขฟื้นฟู ผู้กระทำผิดในชุมชนให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้กระทำผิดกลับตัวเป็นคนดี สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้ ทั้งนี้ กรมคุมประพฤติ ให้ความเห็นว่า การสร้างความเชื่อมั่นทางสังคม เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด ซึ่งในปัจจุบันสังคมให้ความเชื่อมั่นและเปิดใจรับผู้พันโทฯ เพิ่มมากขึ้น ทั้งในกระแส โซเชียลมีเดีย (Social Media) ที่มีการแชร์ข้อมูลเชิงบวก และบริษัทห้างร้านต่าง ๆ มีทัศนคติเปิดกว้าง ในการรับผู้พันโทฯ เข้าทำงาน อย่างไรก็ตาม แนวทางในการดำเนินงานที่จะผลักดันให้การรองรับผู้พันโทฯ ที่กำลังจะปล่อยตัว คือ การนำเรื่องเข้าที่ประชุมคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมระดับจังหวัด (กพยจ.) โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานในการประชุม ซึ่งจะสามารถแบ่งออกเป็น ๒ ประเด็นได้ ดังนี้

/๑. ด้านความมั่นคง...

๑.ด้านความมั่นคงปลอดภัย โดยผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งการไปที่ตำรวจและหน่วยงานภายในจังหวัดที่ได้รับรายชื่อของผู้ต้องขังที่กำลังจะปล่อยตัว ให้มีกระบวนการเฝ้าระวังติดตามผู้พ้นโทษภายหลังจากการปล่อยกลับคืนสู่สังคม

๒.ด้านการช่วยเหลือสงเคราะห์ ไม่ใช่มุ่งเน้นการช่วยเหลือที่เป็นเงิน แต่เป็นการสร้างเครือข่ายหรือประสานอาสาสมัครในการให้ความช่วยเหลือ ติดตามผู้พ้นโทษที่กลับคืนสู่สังคมอย่างใกล้ชิด เช่นอาสาสมัครหมู่บ้าน อาสาสมัครสาธารณสุข อาสาสมัครคุมประพฤติ เป็นต้น

ผู้อำนวยการกองทัณฑ์ปฏิบัติ เนื่องจากการติดตามผู้พ้นโทษที่กำลังจะได้รับการปล่อยตัวเป็นประเด็นที่ค่อนข้างมีความเร่งรีบ ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายภาคส่วนมาเป็นแรงในการสนับสนุน เพื่อให้การปล่อยตัวผู้ต้องขังเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

เลขาธิการและผู้แทนจากกองพัฒนาพฤตินิสัย กรมราชทัณฑ์ ได้มีการกำหนดแบบรายงานไว้ในระบบของศูนย์ Care คือ แบบ Care ๐๑ หรือแบบสำรวจข้อมูลผู้ถูกคุมประพฤติ/ผู้พ้นโทษที่ต้องการการจ้างงานและความช่วยเหลือของกรมราชทัณฑ์ และแบบรายงานการติดตามผู้พ้นโทษ ผ่านระบบ CARE Support ดังนั้น เพื่อให้การติดตามบรรลุวัตถุประสงค์ สามารถดูแลผู้พ้นโทษได้ กรมราชทัณฑ์จึงขอความร่วมมือจากหน่วยงานภาคีเครือข่าย ในการติดตามผู้พ้นโทษ ตามภารกิจของท่าน และส่งรายงานการติดตามผู้พ้นโทษกลับมาเรือนจำ/ทัณฑสถาน ที่ผู้ต้องขังมีภูมิลำเนาอยู่ เพื่อกรมราชทัณฑ์ จะได้ติดตามต่อไป

รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์ ฝ่ายวิชาการ สิ่งที่เป็นปัญหาในการส่งต่อข้อมูล ประเด็นแรกผู้พ้นโทษแจ้งที่อยู่ไม่ตรงกับความจริง ซึ่งปัญหาที่ตามมาคือปัญหาด้านการติดตาม และประเด็นต่อมาศูนย์ Care จะสามารถติดตามผู้พ้นโทษที่ยินยอมเปิดเผยข้อมูลเท่านั้น และในบางคนที่ยินยอมเปิดเผยข้อมูล ก็ไม่ได้ให้ข้อมูลที่เป็นจริง

อธิบดีกรมราชทัณฑ์ กระบวนดำเนินงานติดตามผู้พ้นโทษ ควรมีการส่งต่อข้อมูลไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดต่างๆ เพื่อสั่งการไปยังหน่วยงานในความควบคุมดูแล ทั้งนี้ เพื่อสร้างความเข้าใจในการดำเนินงานให้มีแนวทางไปในทิศทางเดียวกัน อย่างไรก็ตามนอกจากจะเป็นการลดการกระทำผิดซ้ำและเป็นการคืนคนดีสู่สังคม การปล่อยตัวพระราชทานอภัยโทษยังมีความสมพระเกียรติและไม่เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ

มติที่ประชุม เห็นชอบให้ดำเนินการตามแผนรองรับการช่วยเหลือผู้ที่ได้รับการพระราชทานอภัยโทษ และอภัยโทษลดโทษปล่อยตัวปี พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อเป็นแนวทางในการติดตาม ดูแล และช่วยเหลือผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ

เลิกประชุมเวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา

(นางอันธิกา อ่อนพร้อม)

หัวหน้าฝ่ายสวัสดิการและสงเคราะห์ผู้ต้องขัง
ผู้จัดรายงานการประชุม

(นางสาวสาธิตา สามศรี)

ผู้อำนวยการส่วนสวัสดิการสงเคราะห์ผู้ต้องขัง
และโครงการในพระดำริฯ
ผู้ตรวจรายงานการประชุม